

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності	025 – Музичне мистецтво
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціалізація	—
Освітня програма підготовки	доктор філософії
Форма навчання:	денна / заочна
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС	
та термін навчання:	52 кредити /4 роки
Навчальний план затверджений	
Вченою радою Харківської державної академії культури	Протокол № 6 від 16.06.2017 р.
Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) — стандарт не розроблений	
Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) — стандарт не розроблений	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання:	на основі освітнього ступеня магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
1.1. Дисципліни загальної та мовної підготовки		
<p>Володіння філософськими компетентностями, спрямованими на формування систематичного наукового світогляду, загального культурного кругозору</p> <p>Здатність до вдосконалення та використання інноваційних методів наукового пізнання для підготовки наукових праць, проведення дисертаційних досліджень</p>	<p>Знання: засвоєння філософського знання, формування світоглядних орієнтирів, виявлення специфіки філософії як духовної рефлексії дійсності.</p> <p>Уміння та навички: самостійного філософування, оволодіння принципами аргументації у процесі проблемно-теоретичних дискусій та діалогів.</p> <p>Знання: сучасних загальнофілософських та загальнонаукових методів і принципів наукового дослідження соціокультурної сфери.</p> <p>Уміння та навички: застосування основних положень філософської гносеології і методології наукового пізнання для підготовки наукових праць, проведення дисертаційних досліджень.</p>	<p>Філософія: теорія та методологія пізнання</p>
<p>Здатність висвітлення основ теорії та історії процесів розвитку культурології як наукової та навчальної дисципліни.</p> <p>Спроможність відстежувати своєрідність історико-культурних процесів у контексті цивілізаційних змін</p> <p>Здатність аналізувати стан соціально-культурних об'єктів і процесів та виявляти проблеми їх</p>	<p>Знання основних підходів до розуміння культурології; характерних рис світових культурних систем; умов функціонування культури в суспільстві; тематику досліджень з культурології.</p> <p>Уміння та навички визначати структурно-морфологічні особливості тієї чи іншої культури; користуватися методологічними підходами культурології під час аналізу культурних феноменів; розглядати культурологічні проблеми у теоретичному, методологічному та прикладному контекстах; обґрунтовувати власні дослідження явищ культури.</p>	<p>Культурологія</p>

функціонування та розвитку		
Володіння іноземною мовою на всіх рівнях необхідних у науково-дослідній діяльності	<p>Знання: лексико-стилістичних особливостей іноземної наукової літератури; основної термінології та правил терміноутворення в своїй галузі науки; принципів й методик роботи з науковими іноземними текстами (види читання, правила наукового перекладу) із загальним і повним розумінням; правил реферування та анотування англійських наукових текстів; правил написання анотацій та резюме англійською мовою до своїх наукових статей.</p> <p>Уміння та навички: вести пошуки потрібної інформації в іноземній науковій літературі (загальне розуміння); здійснювати аналіз іноземного наукового тексту з повним його розумінням; робити якісний і адекватний науковий переклад іноземних наукових текстів; складати українською мовою реферати та анотації іноземної наукової літератури; складати англійські анотації та резюме до своїх наукових статей; уміти вести бесіду іноземною мовою на тему свого дослідження.</p>	Іноземна мова в науковій комунікації
1.2. Дисципліни науково-педагогічної підготовки		
Володіння методологією наукових досліджень складних міждисциплінарних проблем різної природи, методів формалізації системних завдань. Здатність визначати та застосовувати в процесі дослідження комплекс найраціональніших наукових підходів та методів як інструментарію здобуття нового наукового знання, розуміти сутність співвідношення теорії та	<p>Знання класифікації підходів та методів наукового пізнання.</p> <p>Уміння та навички розрізняти теоретичні та емпіричні, кількісні та якісні методи наукових досліджень, розуміння сутності їх евристичного потенціалу.</p> <p>Знання: сутності та дослідницького потенціалу системного, соціокомунікативного, культурологічного, історико-генетичного, інформаційного, аксіологічного, семіотичного, синергійного та ін. методологічних підходів і методів.</p> <p>Уміння та навички: планувати, організовувати та реалізовувати всі етапи наукового дослідження, збирати, обробляти, накопичувати та узагальнювати емпіричний матеріал, проводити науковий експеримент та обробляти результати соціологічних досліджень, робити узагальнення, визначати причинно-наслідкові зв'язки, виявляти тенденції розвитку процесів та явищ об'єктивної дійсності.</p>	Організація та методика науково-дослідної роботи

методології науки		
Здатність до аналізу та узагальнення інноваційних методів викладання в освітньому процесі вищої школи за кордоном. Здатність до застосування інноваційних зарубіжного та вітчизняного досвіду викладання у вищій школі України. Здатність до вдосконалення та використання інноваційних методів викладання у власній освітній діяльності.	Знання: основних концепцій розвитку вищої освіти в світі; специфіки практичного запровадження сучасних методів викладання в зарубіжній та вітчизняній вищій школі; умов застосування інноваційних методів в різних видах освітньої діяльності. Уміння та навички: виокремлювати загальне та особливе в інноваційних методах викладання різних країн. Знання: специфіки інноваційних методів освітнього процесу в Україні. Уміння та навички: використовувати інноваційний зарубіжний досвід в освітній практиці закладів вищої освіти України. Знання: принципів вдосконалення та оптимізації освітнього процесу у власній науково-педагогічній діяльності. Уміння та навички: добирати інноваційні методи для підвищення ефективності освітнього процесу у ВНЗ.	Інноваційні методи викладання у вищій школі
Здатність до самостійної науково-педагогічної діяльності у вищій школі.	Знання основних форм науково-педагогічної практики зі студентами-музикантами вищих навчальних закладів мистецтва та культури. Уміння скласти план заняття та реалізувати його під час проведення заняття з дисциплін музично-історичного та музично-теоретичного циклів.	Науково-педагогічна практика
II Цикл професійної підготовки		
2.1. Дисципліни спеціальної підготовки (за освітньою програмою спеціальності)		
Здатність до інтелектуальної творчої діяльності в галузі традиційного та сучасного теоретичного музикознавства. Використання засобів	Знання природи та закономірностей розвитку музичного мистецтва. Розуміння специфіки музики як виду творчої діяльності, інтонаційної концепції музики у співвідношенні з теоріями музичної семантики. Питання музичної композиції та драматургії твору. Функції та художній смисл засобів музичної виразності як факторів художньої цілісності твору (мелодика, метроритм, гармонія, поліфонія,	Методологія теоретичного музикознавства

<p>композиційно-драматургічного аналізу музичних текстів.</p>	<p>фактура, динаміка). Уміння та навички аналізу музичного синтаксису, знання принципів формотворення, оперування категоріями теоретичного музикознавства.</p>	
<p>Здатність оперувати понятійним інструментарієм історичного музикознавства в науково-пошуковій та дослідницько-аналітичній діяльності. Здатність до інтелектуально-творчої діяльності в галузі сучасного історичного музикознавства.</p>	<p>Знання загальних закономірностей музично-історичного процесу на різних ступенях розвитку людського суспільства, а також історії музики окремих народів і країн, історії жанрів і форм музики (опери, симфонії, сонати тощо), видів виконавського мистецтва (піанізму, скрипкового, оркестрового мистецтва тощо), окремих областей музикознавства (історії вчення про гармонію тощо). Розуміння цілісної картини розвитку музичної культури в тісному взаємозв'язку різних її сторін і в залежності від зміни умов життя суспільства. Уміння розв'язувати наукові завдання і проблеми, яке вимагає оновлення та інтеграції знань щодо володіння критеріями визначення актуальності теми дослідження, узагальнення та систематизації ознак історичного розвитку явищ музичного мистецтва; володіння принципами періодизації історії розвитку явищ музичного мистецтва; оперування поняттями і категоріями історичного музикознавства; обґрунтування висновків дослідження.</p>	<p>Методологія історичного музикознавства</p>
<p>Здатність до усвідомлення: сутності сучасної музикальної науки як цілісної системи напрямів у структурі інтегрованого музикознавства; специфіки предмету дослідження та методології у межах кожної наукової галузі у системі інтегрованого музикознавства.</p>	<p>Знання особливостей функціонування галузей музичної науки у системі інтегрованого музикознавства. Уміння визначати приналежність певної наукової проблематики до відповідної галузі в структурі інтегрованого музикознавства; модулювати актуальну тему та наукову новизну дослідження відповідно до запропонованої верстви музичної науки; визначати приналежність дослідження до певної галузі в системі музикознавства.</p>	<p>Система музикознавства</p>
<p>Здатність до визначення</p>	<p>Знання особливостей наукового дослідження як галузі творчої</p>	<p>Організація та методика</p>

<p>специфіки науково-дослідницької діяльності; використання в науково-дослідницькій практиці методологічних основ наукового дослідження.</p>	<p>практичної діяльності; специфіки музикознавства як системної складової науки; методології, технології та принципів організації процесу наукового дослідження.</p> <p>Уміння самостійно та вільно орієнтуватися в теоретичних засадах науково-дослідницької діяльності; визначати та обґрунтовувати проблемну тематику в галузі музикознавства; проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; визначати основні ознаки наукової проблеми; обирати методології дослідження конкретної наукової проблеми.</p>	<p>Музикознавчого дослідження</p>
<p>2.2. Спеціальні дисципліни вільного вибору аспіранта</p>		
<p>Здатність до пошуків вирішення наукових проблем у питаннях: походження музики; сутнісного визначення музики; історичного побутування музики, ідейно-філософського наповнення музики.</p> <p>Здатність до формулювання і вирішення проблем і питань, пов'язаних: із значенням музики у формуванні в людей певних етико-світоглядних настанов;</p> <p>з аспектами взаємовідношення музики з іншими видами мистецтва;</p> <p>з атрибутивним</p>	<p>Знання філософських, світоглядних і найважливіших культурологічних аспектів музичного мистецтва в найрізноманітніших його проявах.</p> <p>Знання наукової специфіки філософії музики, історії виникнення та розвитку філософії музики, видатних представників музично-філософської думки та їхніх поглядів і основних наукових праць.</p> <p>Знання основних напрямків досліджень в сфері філософії музики та наукових поглядів на сутнісно-філософський зміст музики.</p> <p>Уміння на практиці використовувати світоглядний інструментарій філософії музики через можливість поєднання в науково-дослідницькій роботі міждисциплінарних знань, які належать одночасно до сфери музикознавства, філософії, соціології, психології, культурології, педагогіки, а також (атрибутивно) застосування деяких математичних та інших компетенцій, які безпосередньо пов'язані з формуванням конкретної музично-естетичної парадигми.</p>	<p>КВ 1.1. Філософія музики</p>

<p>включенням до музики компетенцій із різних (гуманітарних та природничо-наукових) областей знання; з пізнавально-виховною функцією музики.</p>		
<p>Здатність до осягання різноманітних явищ і процесів музичної культури, включення музичного мистецтва в європейських та світовий культурний контекст. Можливість вибудовувати власні музикологічні ідеї та концепції, спираючись на кращий досвід сучасних музично-теоретичних систем. Здатність визначати належність наукового дослідження до певного типу музикознавчої думки (історичного, теоретичного, виконавського тощо). Можливість виявити ступінь інтегрованості зазначеної музикознавчої праці до загальнонаукового (передусім – гуманітарно-культурологічного)</p>	<p>Знання методів та уявлень, що розробляються поза музикознавства (у філософії, культурології, психології, соціології), сучасних музично-теоретичних систем європейського музикознавства.</p> <p>Уміння доцільно застосовувати в музикознавстві методи з інших наукових галузей.</p> <p>Уміння виявляти місце і функції сучасного музикознавства в музичній культурі, визначати його предмет, цілі й завдання, розглядати логічну структуру музикознавства, його основних наукових категорій, аналізувати і творчо застосовувати форми і сучасні методи музикознавчої діяльності.</p> <p>Знання понятійного апарату та операційної логіки науки, вільна орієнтація в рівнях методології (філософський, загальнонауковий, музикознавчий).</p> <p>Знання загальної структури музикознавства:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) музичної культури в усіх її аспектах і проявах, в її зміні і розвитку; б) взаємозв'язків музичної культури з життям суспільства, з іншими областями культури і мистецтва; в) рівня розвитку самого музикознавства, ступеня оволодіння їм своїм об'єктом, форм його функціонування в музичній культурі; г) зв'язків з іншими науковими дисциплінами та включеності музикознавства в сукупний науковий процес. <p>Знання системи філософських, загальнонаукових та конкретно-наукових, тобто саме музикознавчих методів, предмету, змісту та форм наукової діяльності в сфері музикознавства.</p> <p>Уміння визначати цілі та завдання музикознавчого дослідження та шляхи досягнення намічених результатів.</p>	<p>КВ 1.2. Історія та теорія музично-естетичної думки</p>

<p>контексту. Здатність аналізувати особливості авторських наукових концепцій, визначати їх загальну спрямованість й обирати інструментарій музикознавчого аналізу.</p>		
<p>Здатність до оцінювання та творчого використання інтерпретаційних варіантів акустичних процесів у музичному мистецтві. Здатність виявляти та узагальнювати сучасні проблеми виконавського музикознавства та музично-виконавської практики, розробляти шляхи їх вирішення; виявляти взаємозв'язки проблематики музичного мистецтва та суміжних мистецтв.</p>	<p>Знання текстологічно-стильових аспектів музичного виконавства: генеза та етапи розвитку. Різновиди музичної інтерпретації, об'єктно-суб'єктивна її природа, спеціальні поняття та термінологія. Виконавська версія та індивідуальний стиль. Уміння та навички визначення музично-виконавських стилів, розуміння та порівняння різних інтерпретаційних версій музичного твору. Знання: провідних методологічних проблем сучасного виконавського музикознавства та музично-виконавської практики; сучасних шляхів їх вирішення. Уміння та навички: підвищення ефективності власного наукового дослідження на основі сучасної методології виконавського музикознавства</p>	<p>КВ 2.1. Проблеми виконавського музикознавства</p>
<p>Здатність системного аналізу сучасних наукових поглядів в сфері теорії та історії музично-виконавської діяльності та застосовувати їх в музикознавчому науковому дослідженні. Здатність до самостійних</p>	<p>Знання: провідних зарубіжних та вітчизняних концепцій теорії та історії музичного виконавства, музичної текстології та комунікації; специфіки виконавського стилю та жанрів. Уміння та навички: підвищення ефективності наукового дослідження в процесі системного застосування сучасних наукових концепцій в сфері виконавського музикознавства. Знання: методології музичного виконавства, специфіки виконавського мислення та психології музичного виконавства, психологічних особливостей інструментального, вокального,</p>	<p>КВ 2.2. Історія та теорія музичного виконавства</p>

<p>наукових та науково-методичних пошуків у сфері виконавського музикознавства</p> <p>Здатність до оцінювання та творчого використання інтерпретаційних варіантів акустичних процесів у музичному мистецтві.</p>	<p>ансамблевого, оркестрового, хорового виконавства, виконавських виражальних засобів, виконавської технології, виконавських здібностей, музичної педагогіки, історії виконавства, засад музично-виконавської культурології.</p> <p>Володіння вузькопрофільними знаннями відповідно специфіки виконавства на конкретному музичному інструменті, володіння голосовим апаратом (для співаків та хористів), використання звукопідсилювальної апаратури, електронних інструментів та пристроїв тощо.</p> <p>Уміння класифікувати і відбирати за відповідною фаховою тематикою сфери виконавського музикознавства та вільно оперувати необхідними для конкретної сфери наукового дослідження поняттями і категоріями з теорії в цій галузі.</p> <p>Знання текстологічно-стильових аспектів музичного виконавства: генези та етапів розвитку; різновидів музичної інтерпретації, об'єктно-суб'єктивної її природи, спеціальних понять та термінології.</p> <p>Уміння та навички аналізу виконавських версій та індивідуального стилю, визначення музично-виконавських стилів, розуміння та порівняння різних інтерпретаційних версій музичного твору.</p>	
<p>Здатність до самостійної професійної діяльності в сфері музичної журналістики.</p>	<p>Знання історії вітчизняної музично-критичної думки; основних положень про авторські права журналіста, сучасної системи музично-комунікаційної діяльності; специфіки основних музично-критичних жанрів; основних музично-публіцистичних видань в Україні</p> <p>Уміння складати музично-публіцистичні тексти від дописів до аналітичних статей; застосовувати в науково-пошуковій практиці музично-критичних текстів та інформації, отриманої під час власної музично-журналістської діяльності.</p>	<p>КВ 3.1. Музична журналістика</p>
<p>Здатність до глибокого аналізу музично-критичних публікацій, вичленування в них інформації, необхідної для обґрунтування власних наукових ідей у сфері</p>	<p>Знання основних засад музичної комунікації, законів музичної критики та музичної журналістики, основних музично-критичних жанрів, діяльності представників музично-критичної думки минулого та сучасності.</p> <p>Знання генези та історико-культурних трансформацій музичної комунікації.</p> <p>Уміння класифікувати та аналізувати музично-критичні тексти,</p>	<p>КВ 3.2. Види музичної комунікації</p>

історичного музикознавства.	знаходити в них необхідну для наукової діяльності інформацію.	
<p>Здатність до сучасного творчого та наукового мислення на основі знань методологічних засад вивчення фольклору.</p> <p>Здатність до аналізу синкретичних і автономних форм народної музичної творчості та виявлення їх етнічної своєрідності, наукового осягання специфіки музичного мислення народу, аналізу взаємодії музичних, вербальних, хореологічних компонентів фольклорних текстів, вивчення процесів становлення й розвитку музичної фольклористики в Україні.</p> <p>Можливість самостійного проведення науково-пошукової музично-фольклористичної роботи.</p>	<p>Знання предметної області, мети і завдань сучасної світової фольклористики та етномузикології, основних напрямків досліджень у галузі музичного фольклору, особливостей вивчення та використання музичного фольклору в системі професійної діяльності музичного виконавця, викладача та художнього керівника музичного колективу, базових музично-фольклористичних понять, закономірностей та принципів музичного розвитку етнічних раритетів, спеціальної літератури у сфері професійної діяльності, теоретичних основ музичного мистецтва та особливостей національних традицій, жанрово-стильової системи фольклору, змісту музично-фольклористичних дисциплін у системі вищої музичної освіти.</p> <p>Уміння самостійно та вільно орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах вивчення та інтерпретації музичного фольклору світу на основі базових знань таких наук як етнографія та музична етнографія, історія та культурологія, історія культури й історія музики, філологія та народознавство, етнопедagogіка й етнопсихологія, мистецтвознавство та музикознавство, антропологія і музична антропологія, фольклористика та музична фольклористика, етнологія, етномузикологія та етноорганологія.</p> <p>Уміння використовувати дослідницький інструментарій методологічного апарату музичної фольклористики вільно оперуючи основними категоріями мистецтвознавства та етнології, фіксувати, аналізувати музичний фольклор з подальшим прогнозуванням та проектуванням ситуації музичної діяльності, обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем інтерпретації фольклорного музичного твору, визначати онтологічний та функціональний статус музичного фольклору.</p>	КВ 4.1. Етномузикологія
Здатність до: осягання різноманітних явищ і процесів української музичної культури;	Знання процесів формування і розвитку народної культури усної традиції, особливостей жанрово-стильового наповнення фольклору, форм побутування нематеріальної культурної спадщини в умовах сучасної культурної ситуації; основних наукових концепцій щодо	КВ 4.2. Українська музична культура

<p>обґрунтування історичних етапів розвитку української музичної культури та її зв'язків зі світовою художньою творчістю.</p> <p>Здатність визначати основні культуротвірчі параметри сучасної української музичної культури та перспективи її розвитку;</p> <p>використовувати методологічні засади музикознавчого, мистецтвознавчого і соціокультурного аналізу явищ української музичної культури.</p>	<p>професійної української музичної культури у виконавському, педагогічному та творчо-інтерпретаційному вимірах; етапів формування і розвитку традиційної та професійної музичної культури України; основи наукового підходу до вивчення творчої біографії українських митців, фундаторів регіональних традицій України; особливостей формування національних композиторських, виконавських, музично-педагогічних шкіл у контексті нових напрямів вокально-інструментального, музично-театрального та естрадного мистецтва; регіональної специфіки творчої діяльності академічних професійних колективів України, сутності зв'язків професійного мистецтва та аматорської музичної творчості.</p> <p>Уміння аналізувати динаміку розвитку та форми побутування фольклорної спадщини в сучасних соціокультурних умовах; розрізнити автентичний фольклор, виконавський фольклоризм і прояви неофольклоризму в композиторській творчості другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; створити семантично-інтерпретаційну модель музичного твору в контексті творчого стилю композитора; висвітлювати розвиток музичної діяльності українських митців у сучасному соціокультурному контексті.</p>	
---	---	--

Інше (у разі потреби) _____

Гарант освітньої програми / керівник кафедри із спеціальної (фахової) підготовки: **Рощенко О. Г.** — керівник проєктної групи, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теорії та історії музики ХДАК

О. Рош

Ректор

Завідувач аспірантури

КОМП'ЮТЕРНО ЗАБЕЗПЕЧЕНИЙ
ОРИГІНАЛОМ ЗГІДНО
Зав. канцелярії *[Signature]*
_____ р.

В. М. Шейко

Ю. В. Бондаренко